

SPIRITUALITA

Bohatství a duchovní intenzita ducha Opus Dei zanechaly již v církvi značné stopy. Zjevně nebo skrytě našly jeho atributy, např. o všeobecném povolání ke svatosti, o možnosti posvěcování se uprostřed každodenních skutečností a mnohdy právě skrze ně, o potřebné jednotě křesťanského života, ohlas u učitelského úřadu církve a v dílech mnohých katolických teologů a autorů.

13.10.2018

Bez nároku na úplnost lze říci, že spiritualita je charakterizována následujícími aspekty: přesvědčení, že lze posvětit práci a skrze práci dojít ke svatosti; snaha o kontemplativní život uprostřed světa; smysl pro skutečnost, že základ celého duchovního života je v tom, aby člověk byl dítětem Božím; mše svatá jako střed vnitřního života; láska k osobní svobodě a zodpovědnosti; tolerantní jednání se všemi lidmi.

Úsilí o svatost uprostřed tohoto světa

Ústředním znakem ducha Opus Dei a přímo předpokladem pochopení všech ostatních jeho aspektů je názor, že obyčejný křesťan, tedy každý, kdo žije ve světě, je povolán ke svatosti a má se stát Kristovým apoštolem; to ovšem neznamená vymanit se z tohoto světa, nýbrž naopak hledat v rodině, zaměstnání a společnosti těžiště svého povolání.

"Je podstatným znakem spirituality Opus Dei, že nikdo není odvolán z toho místa, na němž je -unusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat- jeden každý v tom povolání, v němž povolán jest, zůstávej (1Kor 7,20)-, ale každý nechť plní úkoly a povinnosti svého vlastního postavení, svého konkrétního úkolu v církvi a společnosti, a to co nejdokonaleji" (Rozhovory, č. 16).

Členové Opus Dei netíkají z tohoto světa, a tudíž se do něj nepotřebují navracet, aby působili jako dělníci, lékaři, úředníci aj. Nejsou nic jiného než právě dělníci, lékaři a úředníci se všemi ideály a se zcela specifickou mentalitou svého povolání. Odhalili ovšem ve svém povolání a jednání se spolupracovníky zcela nový smysl, totiž cestu k Bohu. Jde jim o prohloubení nadpřirozeného života, který má počátek ve křtu, a plné uvědomování si skutečnosti

milostiplného života, který jim Bůh dává, a nikoliv o to, aby ke křesťanství ještě něco uměle připojovali. "Opus Dei se dá nejsnáze pochopit, představíme-li si život prvních křesťanů. Vykonávali své křesťanské poslání s neskonalou oddaností; hledali opravdově onu dokonalost, k níž byli povoláni skrze prostou a vznešenou skutečnost křtu" ("Rozhovory", č. 24).

Posvěcování obyčejné práce

K dalším podstatným rysům spirituality Opus Dei patří chápání běžné práce jako posvěcující skutečnosti. Ze spisů msgr. Escrivá de Balaguer uvádíme k danému tématu dva texty:

"Když připomínáme křesťanům ona nádherná slova Genesis, že Bůh stvořil člověka, aby pracoval, pak máme před očima především příklad Krista, který téměř celý svůj život na zemi prožil jako prostý řemeslník v

malé vesničce. Milujeme práci, protože Kristus ji vyvolil, stvrdil a posvětil jako formu svého života. Spatřujeme v práci, v dobrém tvořivém úsilí člověka, nejen jednu z největších lidských hodnot, nenahraditelný prostředek společenského pokroku a správného uspořádání mezilidských vztahů, ale současně v ní spatřujeme i znamení Boží lásky k tvorstvu a znamení naší lásky k bližním a Bohu: práce je tedy prostředkem osobního zdokonalování a cestou ke svatosti" (Rozhovory, č. 10).

"Naše poslání by zcela nepochopili ti, kdo by si mysleli, že se náš duchovní život rozvíjí mimo práci. Vždyť právě práce je pro nás specifickým prostředkem ke svatosti. Naš kontemplativní vnitřní život přímo na ulici získává obživu právě z práce každého jednotlivce. Neexistuje hranice mezi naším vnitřním životem a naší apoštolskou prací;

jsou jedno a totéž. Vnější činnost nepřerušuje naši modlitbu, stejně jako údery našeho srdce nezatěžují pozornost, kterou věnujeme dané činnosti" (Dopis, Řím, 15.10.1948, viz také Rozhovory, č. 20, 114, 116).

Krátce před tím, než byl zvolen papežem, napsal kardinál Albino Luciani článek o zakladateli Opus Dei a jeho učení. V něm se uvádí:

"Escrivá de Balaguer spolu s evangeliem vždy tvrdil: Kristus nechce pouze trochu dobroty, nýbrž maximální dobrotu. Nechce však, abychom toho dosahovali skrze mimořádné úkoly, ale skrze ty obyčejné. Také svatý František Saleský bojuje za svatost pro všechny, hlásá však pouze "spiritualitu pro laiky", zatímco Escrivá chce "laickou spiritualitu". Takže František Saleský doporučuje laikům téměř vždy ty samé prostředky k dosažení svatosti, jaké praktikují řeholníci, i když poněkud

upravené. Escrivá je radikálnější: hovoří v dobrém slova smyslu přímo o "materializaci" posvěcování. Podle jeho názoru je to samotná materiální práce, která musí být neustále přetvářena v modlitbu a svatost" (Il Gazzettino, Benátky, 25.7.1978).

Duch svobody

Ve spiritualitě Opus Dei je láska ke svobodě založena na laické mentalitě, kterou se prelatura vyznačuje a která má za následek, že rozličné pohledy musíme nejen respektovat, nýbrž je přijímat a milovat jako něco, co patří k člověku. Spočívá to konečně v křesťanské víře samotné, vždyť křesťanství je přece ve své podstatě náboženstvím svobody. Zakladatel Opus Dei to vyjádřil následovně: "Bůh chce, aby mu člověk sloužil ve svobodě. Nikdy z donucení. Donucení nechápu a nezdá se mi vhodné ani pro přesvědčování, ani pro vítězství:

člověk, který věří, se cítí být vždycky vítězem. Omylu se předchází modlitbou, milostí Boží, chladnou hlavou, tím, že záležitost zkoumáme a vedeme k tomu jiné. Kdyby proto někdo měl zle zacházet s pobloudilým, mohu vás ujistit, že bych se cítil vnitřně donucen stát na jeho straně, abych z lásky k Bohu sdílel jeho osud" (Dopis, Řím, 31.5.1954). Láska ke svobodě charakterizuje všechny apoštolské iniciativy, které provádějí členové Opus Dei a které jsou otevřeny bez jakékoliv diskriminace všem lidem, bez ohledu na rasu nebo společenské postavení.

Život v modlitbě a v jednotě s Bohem

Tyto podstatné rysy spirituality Opus Dei: úsilí o svatost uprostřed světa skrze posvěcování zaměstnání a osobních povinností, duchovní vidění pozemské reality a upřímnou lásku ke svobodě každého člověka

uskutečňují členové ve stálém spojení s Bohem v modlitbě a eucharistii. To je důvod, proč msgr. Escrivá de Balaguer označil za základ spirituality Opus Dei vědomí, že zůstáváme Božími dětmi, a zároveň vždy znovu poukazoval na nutnost učinit ze mše svaté centrum a kořen veškerého křesťanského života.

Modlitba je společenství s Bohem; ve spiritualitě Opus Dei se stává všechno, co je cenné pro člověka, tedy práce a vztahy k bližním, modlitbou. "Život křesťaný musí být životem ustavičné modlitby, od rána do večera a od večera do rána úsilím o zachovávání přítomnosti Páně. Křesťan není nikdy sám, neboť žije v trvalém společenství s Bohem, který je současně po jeho boku i na nebi" (Josemaría Escrivá de Balaguer, Setkání s Kristem, Kolín n. R., 1975, č. 116). "Ubezpečuji vás, že jestliže vykoná křesťan bezvýznamnou maličkost všedního dne s láskou, pak

se tato maličkost naplní Boží velikostí. To je důvod, proč znovu a znovu zdůrazňuji, že křesťanské poslání spočívá v přetváření prdzy všedního dne v epickou poezii. Zdá se nám, že na obzoru se nebe spojuje se zemí; ale nikoliv, děje se to právě ve vašich srdcích, když žijete svatost všedního dne" (Rozhovory, č. 116).

Na otázku týkající se dalšího vývoje Opus Dei odpověděl msgr. Portillo: "Co se budoucnosti týče, opakuji, že je skutečně důležité zachovat věrnost zakladatelskému duchu Opus Dei - živou vůli k apoštolátu, zbožnost a horlivost ve spojení s Bohem a Matkou Boží, velkorysou, obětavou osobní oddanost ve službě bližnímu" (ABC, Madrid, 29.11.1982).

Závěrem podotýkáme, že byl zahájen proces blahořečení dvou členů Opus Dei: argentinského inženýra Isidora Zorzana (1902-1943) a katalánské

dívky Montserrat Grases (1941 -
1959).

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/5-
spiritualita/](https://opusdei.org/cs-cz/article/5-spiritualita/) (17.03.2026)